

คุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

Quality of management in educational institutions

นฤมล เจริญพรสกุล *

สุชาติ คำทางชล **

เพ็ญศรี บางบอน ***

บทคัดย่อ

การบริหารโดยภาพรวมนั้น มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร แม้จะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองเห็นได้ แต่สามารถวัดและประเมินผลได้ การจัดการทำให้การใช้ทรัพยากรมีความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิผลในการผลิตมีกระบวนการจัดการที่ดี จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด การจัดการเป็นเทคนิคที่ทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดจิตสำนึกร่วมกันในการปฏิบัติงาน มีความตั้งใจ การจัดการเป็นกำหนดขอบเขตการทำงานของสมาชิกในองค์กร และเป็นการแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังช่วยให้คุณภาพชีวิตของบุคลากรให้ดีขึ้นได้ และยังเป็นการแสวงหาวิธีการทำงานที่ดีที่สุด การจัดการจึงช่วยให้เกิดการจ้างงานทำให้ประชาชนมีรายได้ เป็นกลไกอย่างหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในสังคมและประเทศชาติได้ โลกาภิวัตน์ ทำให้การดำเนินงานใด ๆ มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ รวมทั้งบริบทมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อนาคตขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจยากที่จะคาดคะเนได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคตอันใกล้ อิทธิพล ของการเปลี่ยนแปลง

จากภายนอกองค์กร ส่งผลทั้งเชิงบวกและลบกับองค์กรเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมภายในปัจจุบันนี้ เป็นยุคที่มีการแข่งขันสูง เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ตามแผนงานทักษะสำคัญของการบริหารงาน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถให้องค์กรดำรงอยู่ได้นั่นเอง ระดับชั้นของการบริหารมี 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต้น มีผู้กล่าวว่า “การบริหารเป็นกิจกรรม” เพราะการจัดการต้องมีการออกแบบงานต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อสนับสนุนและชี้แนวทางในการทำงานของบุคคล กลุ่มบุคคลในองค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร บทบาทของผู้บริหารระดับกลางในการจัดการ ผู้บริหารระดับกลางมีบทบาทสำคัญในการนำแผนหลักหรือนโยบายไปสู่แผนปฏิบัติงาน และเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและกำหนดเป็นนโยบายขององค์กร จึงเป็นผู้เชื่อมโยงระหว่างผู้บริหารระดับสูงกับผู้บริหารระดับต้น แต่ก่อนลงรายละเอียดของแต่ละทักษะ เราควรเข้าใจความหมายผู้บริหาร ตลอดจนหน้าที่ และบทบาท

* นักวิชาการอิสระ

** นักวิชาการอิสระ

*** อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ของการบริหาร เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทาง ในที่นี้จะกล่าวถึงคุณภาพที่สำคัญของผู้บริหารของสถานศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: คุณภาพผู้บริหาร สถานศึกษา

Abstract

Management by overview Affect the success of the organization. Even if it is not visible. It can be measured and evaluated. Management makes resources cost-effective and productive. The organization will achieve its goals. Management is a technique that brings together members of the organization. In practice, management intent is to determine the scope of work of the members of the organization. And it is the best way to work. It also helps to improve the quality of life of personnel. And it is the best way to work. Management helps create employment. People make money. It is a mechanism to drive the economy in society and the nation. Globalization makes any operation. The complexity is growing. The context has changed dramatically. The future of organizations, both public and private, is difficult to predict what will happen in the near future. Both positive and negative effects on the environment. This is a highly competitive era. To be effective management. And the plan. Key Skills of Management It is important to be able to sustain the organization itself. There are three levels of management: high, middle and high. "Management is an activity" because management must design the

work of the organization to support and guide the way people work. Individuals in the organization align with organizational goals. The role of middle management in management Mid-level executives play an important role in implementing a master plan or policy into a work plan. And is responsible for evaluating the performance. To lead the solution, change, change and define the corporate policy. It is a link between top management and top management. But before the details of each skill. We should understand the executive meaning. As well as duties And the role of administration. To lead the direction. In this case, we will discuss the important qualities of good and effective school administrators.

Keywords: Quality manager place of Educational

บทนำ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาและมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาโดยผู้วิจัยได้สรุปวิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเสนอข้อเสนอนี้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา
3. เพื่อยืนยันความสอดคล้องของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานของการวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

คุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชน จำนวน 400 คน ประกอบไปด้วยรวมประชากรทั้งสิ้น 87,055 คน

ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) และได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎที่ชูแมคเกอร์และโลแมกซ์แอร์ และคณะ Schumacher & Lomax(1996), Hair et al (1998) ในที่นี้ ผู้วิจัยใช้จำนวนประชากรจำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

ตัวแปรตามของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ได้แก่ (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (2) ความพึงพอใจในการทำงานของครู (3) ความพึงพอใจของผู้ปกครอง

ตัวแปรต้นได้แก่ตัวแปรแฝงภายนอกจำนวน 4 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 12 ตัวแปร มีรายละเอียดดังนี้

(1) คุณภาพด้านผู้บริหารวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหาร และภาวะผู้นำ

(2) คุณภาพด้านครูวัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ คุณลักษณะของครู ความพึงพอใจในงานของครู และพฤติกรรมการสอนของครู

(3) คุณภาพด้านนักเรียน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน คุณลักษณะทางความคิดการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และเจตคติของผู้เรียน

(4) คุณภาพด้านโรงเรียน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โครงสร้างการทำงานของโรงเรียน และสัมพันธภาพของโรงเรียนกับชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์

ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอนคือ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบสอบถามคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา และ 3) แบบสัมภาษณ์คุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และ

2) วิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา คุณภาพที่ชี้วัดถึงอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยค่าประสิทธิสัมพันธภาพของเส้นอิทธิพล ลักษณะอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรในโมเดลและวิเคราะห์สมการโครงสร้างเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์คุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่ามี 1. คุณภาพด้านผู้บริหารได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2. ด้านครู ได้แก่ คุณลักษณะของครู ความพึงพอใจในการทำงานของครู คุณภาพการสอนของครู 3. ด้านนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองนักเรียน เจตคติของผู้เรียน 4. ด้านโรงเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โครงสร้าง

การทำงานของโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผลวิเคราะห์พบว่า คุณภาพด้านผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลสูงสุด และผลการวิเคราะห์ตัวแปรด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจในงานของครู ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักด้านคุณภาพคือ ตัวแปรด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาพบว่าในภาพรวม ประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้าน ปัจจัยผู้บริหารส่งผลต่อคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านครูตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของสถานศึกษาที่เกิดจากตัวบุคลากรในสถานศึกษาพบว่าในภาพรวม ประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้าน ปัจจัยผู้บริหารส่งผลต่อประสิทธิผลมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านครู ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผล และปัจจัยผู้บริหารบางส่วนและปัจจัยนักเรียนส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของโรงเรียน

คุณภาพของบุคลากรที่ส่งผลทางตรง

ด้านผู้บริหาร ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรสังเกตจำนวน 3 ตัวแปรซึ่งเป็นองค์ประกอบในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square = 0, df = 0, P-value = 1.00 RMSEA = 0.000, GFI = 1.00, AGFI = 1.00) ตัวแปรสังเกตทุกตัวแปรมีความเที่ยงในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาด้านผู้บริหาร ตัวแปรสังเกตที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือพฤติกรรมผู้บริหาร (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.38) รองลงมาคือคุณลักษณะของผู้บริหาร (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.31) และภาวะผู้นำของผู้บริหาร(ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.28) ตามลำดับ รองลงมาคือ

คุณภาพด้านโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรสังเกตจำนวน 3 ตัวแปรซึ่งเป็นองค์ประกอบในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ด้านโรงเรียน พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square=0.67, df=2, P-value= 0.71 RMSEA =0.000, GFI = 1.00, AGFI = 0.98) ตัวแปรสังเกตทุกตัวแปรมีความเที่ยงในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

ด้านโรงเรียน ตัวแปรสังเกตทั้ง 3 มีอิทธิพลค่าน้ำหนักมากที่สุดคือสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.36) รองลงมาคือ สัมพันธภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.32 มี) และโครงสร้างการทำงานของโรงเรียน (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.26) ตามลำดับ

คุณภาพด้านครู

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรสังเกตจำนวน 3 ตัวแปรซึ่งเป็นองค์ประกอบในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาด้านครู พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square = 0, df = 0, P-value = 1.00 RMSEA = 0.000, GFI = 1.00, AGFI = 1.00) ตัวแปรสังเกตทุกตัวแปรมีความเที่ยงในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

ด้านครู ตัวแปรสังเกตที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือ (0.22) ซึ่งค่าน้ำหนักตัวแปรที่สูงที่สุดคือ คุณภาพการสอนของครู (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.47) รองลงมาคือ ความพึงพอใจในงานของครู (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.42) คุณลักษณะของครู (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.39) ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อม

คุณภาพด้านผู้บริหาร

ผลการวิเคราะห์ต่อการส่งผลทางอ้อม โดยผ่าน ปัจจัยโรงเรียน ส่งไปยังคุณภาพประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งมีค่าน้ำหนักตัวแปร (0.19)

คุณภาพด้านนักเรียน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรสังเกตจำนวน 3 ตัวแปรซึ่งเป็นองค์ประกอบในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

ด้านนักเรียน พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square = 0, df = 0, P-value = 1.00 RMSEA = 0.000, GFI = 1.00, AGFI = 1.00) ตัวแปรสังเกตทุกตัวแปรมีความเที่ยงในการวัดคุณลักษณะที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านนักเรียน มีค่าอิทธิพลทางอ้อม (0.46) ตัวแปรสังเกตทั้ง 3 ไกล่เคียงกัน โดยเจตคติของนักเรียนมีค่าน้ำหนักสูงที่สุด (0.41) รองลงมาคือคุณลักษณะทางความคิด และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.36) และพฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.31) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบด้านคุณภาพที่มีประสิทธิผล ของตัวแปรสังเกตจำนวน 3 ตัวแปรซึ่งเป็นองค์ประกอบในการวัดคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-Square = 0, df = 0, P-value = 1.00 RMSEA = 0.000, GFI = 1.00, AGFI = 1.00) ตัวแปรสังเกตทุกตัวแปรมีความเที่ยงในการวัดประสิทธิผลของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ตัวแปรสังเกตที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือความพึงพอใจของผู้ปกครองและความพึงพอใจในงานของครู (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.36 และ 35) รองลงมาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.32) การวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบ

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า GFI = 0.98, AGFI = 0.93 และค่า RMSEA = 0.050, RMR = 0.013 และ CFI = 0.98) อยู่ในระดับที่ดีที่สะท้อนว่าตัวแปรสังเกตได้มีความเหมาะสมกับตัวแปรแฝง และพบว่ารูปแบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยโรงเรียน (SC) มีค่าน้ำหนัก 0.96 คิดเป็นร้อยละ 96 ที่อธิบายตัวแปรแฝงปัจจัยด้านโรงเรียน และ พบว่า รูปแบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เกี่ยวกับประสิทธิผล (EF) มีค่าน้ำหนัก 0.78 คิดเป็นร้อยละ 78 ที่อธิบายตัวแปรแฝงประสิทธิผลของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

สรุปในภาพรวม พบว่า อิทธิพล ทางตรงของตัวแปรแฝงที่มีต่อตัวแปรแฝงคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอิทธิพล ค่ารากกำลังที่สองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) ที่มีค่าเท่ากับ 0.050 และดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์ GFI (Good of Fit) ที่มีค่าเท่ากับ 0.98 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.90 ถือว่ากลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้จากค่าสถิติดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสูงสุด คือ ปัจจัยผู้บริหาร รองลงมาคือ ปัจจัยโรงเรียน ปัจจัยครู และปัจจัยนักเรียนตามลำดับ ด้านประสิทธิผลของโรงเรียน ตัวแปรที่ส่งผลสูงสุดคือ ตัวแปรด้านความพึงพอใจของผู้ปกครอง ความพึงพอใจในงานของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ได้องค์ความรู้ใหม่ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายใน 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา คือคุณภาพของผู้บริหาร ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหาร พฤติกรรมผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหารซึ่ง พฤติกรรมการบริหารเป็นตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงที่สุดที่ 0.38 พฤติกรรมการบริหารนั้นจึงเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสามารถที่จะนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย และบรรลุผลสำเร็จเพียงใดนั้น กล่าวคือ การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำและดึงศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนมาใช้ประโยชน์ให้ได้มากที่สุด เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย อาทิเช่น ให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจในงาน มีความผูกพันกับโรงเรียนเพราะความเป็นผู้นำของผู้บริหารสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ร่วมงานมากเท่าไร ประสิทธิผลของโรงเรียนก็จะสูงขึ้นเท่านั้น ความหมายของ พฤติกรรมผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนได้แก่ ผู้บริหารมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความสามารถในการตัดสินใจที่รวดเร็วเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และมีความสามารถในการดึงศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนมาใช้ประโยชน์มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mann & Lawrence (1983) ได้ศึกษาและพบว่า คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู คุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้บริหาร บรรยาภาคนในโรงเรียน Reid; et al (1988) ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร Steers (1977) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การมากที่สุด อย่างหนึ่งคือ ผู้นำเพราะผู้นำเป็นบุคคลที่ผูกพันกลุ่มเข้าด้วยกัน และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถสูงสุดเพื่อ

สร้างผลงาน ทวี ทองคำ (2544) วิจัยพบว่าคุณภาพด้านชีวิตสังคมของผู้บริหาร ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหาร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารจากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของโรงเรียนได้แก่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีนโยบายชัดเจน เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความรู้ ความสามารถและทักษะในวิชาชีพครูที่ดี มีความรู้ ทักษะและเทคนิควิธีการทางบริหารจัดการที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ ทักษะในการบริหารเชิงธุรกิจที่ดี ประพฤติตนแบบอย่างที่ดี มีความศรัทธาในอาชีพ และมีมนุษยสัมพันธ์ดีสอดคล้องกับ Levine; & Ornstein (1989), Ornstein (1990) และ Winter & Sweeney (1994) กล่าวถึงคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

1. การสร้างความคาดหวังให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แม้ว่าโรงเรียนนั้นจะอยู่ในถิ่นที่นักเรียนมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ
2. มีการออกแบบหลักสูตรที่ดี
3. มีการออกแบบโปรแกรมการเรียนการสอนที่ดี
4. มีการนิยามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการอย่างชัดเจน
5. ให้เวลากับการเรียนรู้ของนักเรียนสูงสุด
6. เน้นเรื่องการอ่านกับทักษะทางคณิตศาสตร์
7. มีโปรแกรมการพัฒนาทีมงานที่ดี
8. เน้นการจัดระเบียบทั้งในห้องเรียนและโรงเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการเรียนการสอน
9. มีวิธีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
10. มีการส่งเสริมและให้รางวัลแก่ครูและนักเรียน

11. เน้นการมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหาร
นักเรียน

12. สร้างบรรยากาศของโรงเรียนให้เป็นไป
ในทางบวก

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารประกอบด้วย
ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้
แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยี ที่มีประสิทธิภาพ
มาใช้ในการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์กับคณะครู
และนักเรียน โดยเน้นที่กิจกรรมการเรียนการสอน และ
การปฏิบัติงานในห้องเรียนของครู ส่งผลต่อการ
เปลี่ยนแปลงในผลการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้อง
กับ จันทราณี สงวนนาม (2545) สรุปว่าปัจจัยที่ทำให้
โรงเรียนมีคุณภาพคือ ภาวะผู้นำและแบบผู้นำของ
ผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน
ดวงสมร กลิ่นเจริญ (2545) กล่าวว่าผู้บริหารที่มี
ความสามารถในการนำความรู้ ทักษะและเทคนิควิธีการ
ต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ย่อมก่อให้เกิดคุณภาพ
แก่นักเรียนและโรงเรียน

คุณภาพด้านโรงเรียน รองลงมา มีค่าอิทธิพล
ที่ 0.27 ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ สภาพแวดล้อมของ
โรงเรียน โครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียน และ
สัมพันธภาพระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของชื่อ Cheng, Yin Choeng (1996)
เรื่อง School Effectiveness and School Based
Management : A Mechanism For Development
ที่พบว่าโรงเรียนเป็นองค์ประกอบตัวหนึ่งที่ชี้วัดความมี
คุณภาพของโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วน
ภาคการบริหารในโรงเรียน และส่วนภาคเอกชนซึ่งหมายถึง
ถึงผู้บริหารทางการศึกษา โดยทั่วไปจะตกลงร่วมกัน
ระหว่างทั้งสองภาคส่วน ซึ่งจะเป็นอิสระต่อการในการ
จัดการบริหารโรงเรียน แต่ในประเทศที่มีระบบทางการ
เมืองแตกต่างกันออกไป ก็มีกระบวนการที่แสดงถึง

ความต้องการที่เคร่งครัดต่อการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น จึง
สะท้อนให้เห็นว่า คุณภาพด้านโรงเรียนที่มาจากมุมมอง
ของผู้บริโภค ซึ่งมองถึงผลที่ได้มาคุ้มค่าซึ่งปรากฏที่ผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนั่นเอง ส่งผลต่อ
คุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
ดิเรกวรรณเคียร (2545) เรื่องการพัฒนาแบบจำลองแบบ
สมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาการบริหารงานในโรงเรียน
ประถมศึกษาในเขตรัฐพลอเรสของอินโดนีเซียและอื่นๆ
พบว่า การบริหารงานในโรงเรียน ส่งผลต่อคุณภาพของ
ผู้บริหารในสถานศึกษาเช่นกัน

ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงที่สุดคือ สภาพ
แวดล้อมของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรมอนามัย
กระทรวงสาธารณสุข (2559) สิ่งแวดล้อมปลอดภัยใน
สถานศึกษา ที่ได้กล่าวไว้ดังนี้ว่า สิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวเด็ก
หรือบุคลากรในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยทั้งภายใน
และภายนอกอาคาร รวมถึงสิ่งแวดล้อมโดยรวมใน
บริเวณโรงเรียน เพื่อให้เด็กสามารถมีชีวิตอยู่อย่าง
ปลอดภัย เรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ และเติบโตอย่าง
สมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ในการพัฒนาสิ่ง
แวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย ควรคำนึงถึง 5 เรื่อง
คือ 1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และอุปกรณ์ เครื่องใช้
ต่างๆ 2. การจัดการสนามกีฬา สนามเด็กเล่นและเครื่อง
เล่นสนาม 3. การส่งเสริมความปลอดภัยในการเดินทาง
/ การจราจร 4. การป้องกันอุบัติเหตุ แผนสาธารณภัย
และระบบส่งต่อฉุกเฉิน 5. การส่งเสริมพฤติกรรมด้าน
ความปลอดภัยและการประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ
และสอดคล้องกับงานวิจัย Agustinus Bandur, 2004
ที่มีตัวชี้วัดที่แสดงถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของ
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพโดยตรง การมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครองและชุมชน สภาพแวดล้อม และการ
บริหารจัดการในโรงเรียน คือ วัตถุประสงค์หลักของ
กฎหมายทั้งหมดที่ประกาศใช้ในยุคสมัยประชาธิปไตย

ในประเทศสเปน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิรูปเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ขึ้นอยู่กับขอบเขตระดับ ซึ่งชุมชน โรงเรียนหรือสภาพแวดล้อมส่งผลต่ออิทธิพลที่แท้จริงของคุณภาพและสอดคล้องกับงานวิจัย A.De Grauwe, 2004 ของ เรื่อง A study of The Implementation of School-Based Management in Flores Primary Schools in Indonesia ที่พบว่าสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สามารถบอกความมีคุณภาพของสถานศึกษาได้โดยรวม เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีนั้นหมายถึง การบริหารจัดการที่ดูแลเอาใจใส่ละเอียด เล็ก น้อย ๆ ทำให้เกิดเป็นมุมมองที่น่าอยู่ดูดีได้นั้น ในภาพรวม จึงหมายถึงการบริหารจัดการชิ้นงานใหญ่ที่สถานศึกษา ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายเกณฑ์นั้นก็ต้องเป็นไปอย่างดีด้วยเช่นกัน ดังนั้น มุมมองของสภาพแวดล้อมที่ผู้ปกครอง จะเห็นเป็นอันดับแรก ได้สะท้อนต่อความคิดความรู้สึกของผู้ปกครองแรกทัศนคติที่มีต่อสถานศึกษาได้โดยทันที ดังนั้น สภาพแวดล้อม จึงมีอิทธิพลต่อ คุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ในลำดับสูงสุดคือ ความพึงพอใจของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับงานวิจัย พัทธพันธ์ อึ้งรัก (2556) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองไว้ว่า ทัศนคติของผู้ปกครอง ที่สะท้อนถึงคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ในด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะนำบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษา กล่าวคือการรับรู้ของผู้ปกครองหรือบุคคลภายนอกนั้นมีผลต่อการตัดสินใจ มาใช้บริการของสถานศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษาและสอดคล้องกับงานวิจัย สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบการควบคุมทางการบริหารโรงเรียนในฝันโดยใช้การบริหารแบบสมดุล ผลวิจัยพบว่าระบบควบคุมการบริหารโรงเรียน มีการดำเนินงานผู้บริหารใช้การควบคุม แบบ ควบคุมก่อนดำเนินงานขณะดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน กระบวนการปฏิบัติ

งานทั้งหมดอยู่ในคุณภาพของโรงเรียน เช่นการควบคุมด้านนักเรียน การควบคุมด้านการจัดการศึกษาภายใน การเรียนรู้และพัฒนา และมีดัชนีชี้วัด ที่ คุณภาพด้านโรงเรียน ในประเด็น การบริหารงานในโรงเรียน รองลงมา คือ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รองลงมาคือ การสร้างความพึงพอใจหรือความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพต่อสถานศึกษา

สัมพันธภาพระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนนั้น เป็นคุณภาพอีกด้านที่สะท้อนถึงความรู้สึกอันดีระหว่างสถานศึกษาและชุมชน และการเข้าใจชุมชนรอบข้างเป็นด้านแรกของการแสดงออกถึงคุณภาพทางการบริหารการศึกษา ซึ่งความมีสัมพันธ์ที่ดีนั้น สามารถ นำไปสู่วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ในด้านนโยบาย อ่างอิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา ภูธร (2552) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของโรงเรียนวัดท่าช้าง พบว่า การให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขอความร่วมมือจากโรงเรียนเอง หรือชุมชนก็ตาม เมื่อมาร่วมกิจกรรมกันอย่างสมัครใจ โดยที่ทางโรงเรียนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้วย พิจารณากิจกรรม และไม่เดือดร้อนต่อชุมชน ก็จะสามารถนำความสัมพันธ์ภาพอันดีนี้ ไปสู่ความมีคุณภาพของสถานศึกษาได้ดัชนีชี้วัดถึงคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา

ความพึงพอใจของผู้ปกครองเป็นตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุดที่แสดงถึงคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาเนื่องจากความพึงพอใจนั้นเป็น ภาพรวมของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาจะต้องที่เป็นที่ยอมรับและความเชื่อถือ ที่ได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมของผู้ปกครอง ที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียน

นั่นเอง ดังเช่นเดียวกับงานวิจัยของ Lock & Crawford (2000) ได้สรุปตัวชี้วัดของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา 1. ด้านความพึงพอใจในงานของครู 2. ด้านความพึงพอใจของบุคคลซึ่งมาใช้บริการ 3. ด้านความสำเร็จในการบริหารงาน Porter & Smith (1970) ได้สรุปตัวชี้วัดของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ดังนี้ 1. ความพึงพอใจของบุคลากรภายในองค์กรที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ความสำเร็จของนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ได้ผลเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ 3. ความพอใจของบุคคลภายนอกที่มาใช้บริการ, Cranny & Stone (1992) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดด้านคุณภาพของโรงเรียนดังนี้ 1. ผลสัมฤทธิ์ของงานที่เป็นไปตามเกณฑ์ 2. ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร 3. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง 4. นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี, Hermer (1993) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดด้านคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา ดังนี้ 1. ความพึงพอใจในงานของครู 2. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง 3. การแสดงออกที่ดีในรูปของการกระทำที่ตัวนักเรียน 4. ความพึงพอใจของนักเรียน

ความพึงพอใจในงานของครูครูเป็นตัวแทนในระดับห้องเรียนเป็นตัวแทนที่วัดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน เป็นตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งที่เป็นสภาพคุณลักษณะ และพฤติกรรมของครูและนักเรียน พบว่า คุณลักษณะทางชีวสังคมของครู การสนับสนุนทางสังคมของครู แรงจูงใจในการทำงานของครู ความผูกพันต่อโรงเรียนของครู พฤติกรรมการสอนของครู บรรยากาศการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีอิทธิพลต่อคุณภาพของโรงเรียน ความพึงพอใจในการทำงานของครู หมายถึง พลังหรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กระตุ้นบุคคลให้ทำงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลนั้นมีความก้าวหน้าในการทำงาน และได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน

ความพึงพอใจของครูได้แก่ ความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมการทำงาน ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชา ความพึงพอใจต่อเงินเดือนค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ได้รับ ความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของครูและโรงเรียน ความพึงพอใจในการบริหารจัดการภายในของโรงเรียน และความพึงพอใจต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมายผลการวิจัยสอดคล้องกับ P. Sammonds, J. Hillman, and P. Mortimore (1995) กล่าวว่าองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความสำเร็จและคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาคือ การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการหลักสูตร การตัดสินใจและการใช้นโยบายต่างๆ การสร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน มีการเสริมแรงครูประกอบด้วยทำให้ความเป็นธรรมชาติในการให้รางวัลชี้แจงและให้ทราบผลการพัฒนาหรือการปรับปรุง Glickman, Gordon and Ross-Gordon (2001) ได้สรุปคุณลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพเกิดจากการได้รับความร่วมมือจากครู การมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน และ Russell et al (1987) พบว่า ฐานะการแบ่งงานระดับขั้นที่สอนเป็นตัวทำนายความสามารถในการทำงาน ให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีนัยสำคัญ และการสนับสนุนจากสังคม โดยเฉพาะจากผู้บังคับบัญชาเป็นตัวทำนายตัวเดียวที่มีนัยสำคัญในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จและพบว่า การได้รับการยอมรับในคุณค่า การมีเพื่อนที่เชื่อถือได้เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงาน Reid; et al (1988) พบว่า ปัจจัยด้านครูมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษา Mann & Lawrence (1983) พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาได้แก่ คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู จันทราณี สงวนนาม (2545) สรุปว่า ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนมีคุณภาพคือความพึงพอใจในการทำงาน

ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูเป็นสำคัญ โดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาที่เป็นตัวชี้วัดถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ อายุ จากผลการวิจัย พิมพ์ อร สดเอี่ยม (2547), Gara (1998) และวิทยา ประยูร (2540) พบว่าอายุมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเมื่ออายุเพิ่มขึ้นความพึงพอใจมากขึ้น วุฒิกิจศึกษา จากผลการวิจัย Rendley (1985), Gara (1998) และพรศักดิ์ ตระกูลชีวพานิตต์ (2541) พบว่าวุฒิกิจศึกษามีอิทธิพลต่อความพึงพอใจครูที่มีวุฒิกิจศึกษาสูงกว่าจะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากกว่า ประสพการณ์การสอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยบุญเรือง ศรีเหรียญ (2542), สังวร จักรโกท (2541), บัณฑิต แทนพิทักษ์ (2540) และ วิทยา ประยูร (2540) พบว่าประสพการณ์การสอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ครูที่มีประสพการณ์การสอนและมีระยะเวลาการทำงานที่นานกว่าจะมีความพึงพอใจมากกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมที่พัฒนางอกมาขึ้นจากการอบรมสั่งสอนโดยตรง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่ Mott (1972) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมที่พัฒนางอกมาขึ้นมาจากการฝึกอบรมสั่งสอนโดยตรง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษา ดังนั้นการสามารถผลิต

นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้ เป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานในโรงเรียนทั้งในด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม จนทำให้นักเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ในโรงเรียน ถือว่าเป็นดัชนีชี้วัดถึงควมมีคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่หมายถึงคุณภาพของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

บรรยากาศของสถานศึกษา มีอิทธิพลส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและผู้ปกครอง ส่งเสริมให้มีการเชิญผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมให้มากขึ้นดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุง แผนงาน โครงการต่างๆ ของสถานศึกษา โดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของความจำเป็นที่ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเมื่อผู้ปกครองเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาก็จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น
2. สถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาคควรสร้างความน่าเชื่อถือโดยรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษาทางด้านมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในมาตรฐานการศึกษาของสถานที่และเมื่อผู้ปกครองมีความเชื่อถือต่อสถานศึกษา ผู้ปกครองก็จะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

3. สถานศึกษาและบุคลากรควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองโดยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางชุมชนที่ผู้ปกครองอาศัยอยู่ ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษาสามารถทำได้ เช่น อนุญาตให้ใช้พื้นที่ของสถานศึกษา สำหรับเล่นกีฬา เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น

4. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการศึกษาของสถานศึกษาโดยแจกเอกสารให้ผู้ปกครองได้ศึกษาเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาของสถานศึกษา เมื่อผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการศึกษาของสถานศึกษา ผู้ปกครองก็จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของนักเรียนได้ร้อยละ 29 ที่เหลือเป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรพิจารณาตัวแปรที่คาดว่าจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเพิ่มเติม เช่น เศรษฐฐานะของผู้ปกครอง เจตคติต่อการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในการทำงาน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยว่าโมเดลเชิงสาเหตุของคุณภาพของผู้บริหารในสถานศึกษาต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษามีความแตกต่างกันระหว่างภูมิภาคหรือลักษณะของพื้นที่ในเมืองกับนอกเมืองหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **การประกันคุณภาพของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภามูลนิธิ.
- ทิศนา แคมมณีนและคนอื่น ๆ. (2540). **การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ทวี ทองคำ. (2544). **ผู้บริหารมือใหม่ในโรงเรียนประถมศึกษา: ผลการวิจัยเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ทัศนีย์ พรหมไพบิจิตร. (2541). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของเยาวชนไทยมุสลิม**. วารสารสงขลานครินทร์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546
- พิมพ์พร สดเอี่ยม. (2547). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสาขาวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏ**. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี: (2551).
- ราชันย์ บุญธิมา. (2545). **ปัจจัยเชิงพระระดับที่มีผลต่อตัวแปรระดับห้องเรียน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). **ปฏิวัติการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุ่ง แก้วแดง. (2536). **โรงเรียนนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- วโรเพ็งสวัสดิ์. (2549). **การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด.(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). **ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน: การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทิตนา เขมมณีและคนอื่น ๆ. (2540). **การคิดและการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2551). **ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน: การพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบ**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อำรุง จันทวนิช. (2547). **แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สมใจ ลักษณะ. (2542). **การเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน**. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2545). **คู่มือปฏิบัติงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน (2552). **คุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- Glickman. (1987). **Assessing the innovation capacity of the consortium: An evaluation of the CAM-I cost management systems program**. *Journal of Knowledge Management*.
- Gordon. (1990). **Organizational Behavior: A Diagnostic Approach**. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall International
- Levine & Ornstein. (1989). **Educational Administration : Concepts and practices**. Belmont, Ca: Wadsworth.
- Ornstein. (1990). **Educational Administration : Concepts and practices**. Belmont, Ca: Wadsworth.
- Robbins. (1990). **Organizational Behavior: Concepts, Controversies, and Applications**. (8th ed). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall International, Inc.
- Stephen P. Robbins. (1983). **Organizational Behavior: Concepts, Controversies, and Applications**. (8th ed). Englewood Cliffs, N.J.: Prentice - Hall International, Inc.